

RADNICE!!!

Rok investičních příležitostí

str. 2-4

Investiční průlet rokem 2025

Winston Churchill zastával názor, že „pro kteroukoliv společnost neexistuje lepší investice než dávat mléko do miminek“. Nic proti siru Winstonovi ani výživné tekuté potraviny, ale městský investiční záběr je mnohem širší a pestřejší. Z rozpočtu na rok 2025 v celkové výši 14,476 miliard korun vyčlenil ostravský magistrát na investice vskutku solidních 4,976 miliardy (34,4 %). Peníze statutárního města Ostravy znovu pomáhají ve všech oblastech, které souvisí se životem a fungováním moravskoslezské metropole. A jak bývá naším březnovým zvykem, přinášíme čtenářům Radnice!!! letný přehled nejzajímavějších investic, které byly v letošním roce zahájeny, ukončeny nebo právě probíhají v různých stádiích svého vývoje.

Vizualizace: Steven Holl Architects

Periodický tisk územního samosprávného celku

Měsíčník vydává:

Statutární město Ostrava,
Prokešovo náměstí 8,
729 30 Ostrava, IČ 00845451
Náklad: 142 000 výtisků
Registrační číslo: MK ČR E 12811

Redakce:

telefon: 599 443 714
e-mail: redakce@ostrava.cz
Šéfredaktor: Marek Skřípský

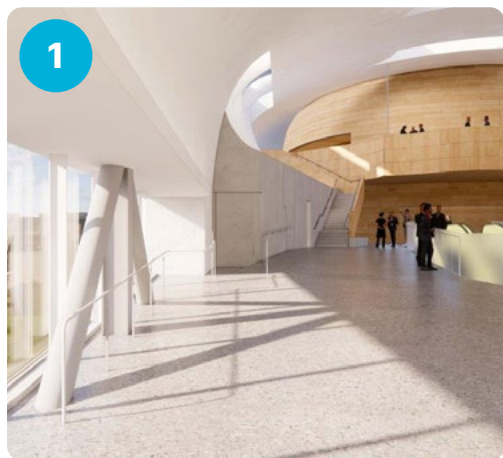
Design+Prepress: Trockenmann s.r.o.

Tisk: Walstead Moraviapress s.r.o.

Distribuce: Česká distribuční, k.s.

Vyšlo: 7. 3. 2025

Uzávěrka dubnového vydání: 20. 3. 2025
Noviny jsou ke stažení v pdf
na www.ostrava.cz/radnice.

1

Koncertní sál Domu kultury města Ostravy

Lokalita: Moravská Ostrava a Přívoz

Investice: 4,3 miliardy korun (spolu financováno statutárním městem Ostrava, Moravskoslezským krajem a Ministerstvem kultury ČR)

Projekt koncertní síně dle návrhu věhlasného architekta Stevena Holla zařadil prestižní odborný magazín Architizer mezi 10 nejočekávanějších staveb na celém světě. Sál bude nejen dokonalým místem pro vystoupení předních hudebních těles, ale také architektonickou dominantou a místem setkávání. Realizace aktuálně pokračuje druhou fází, hotovo by mělo být na jaře 2027.

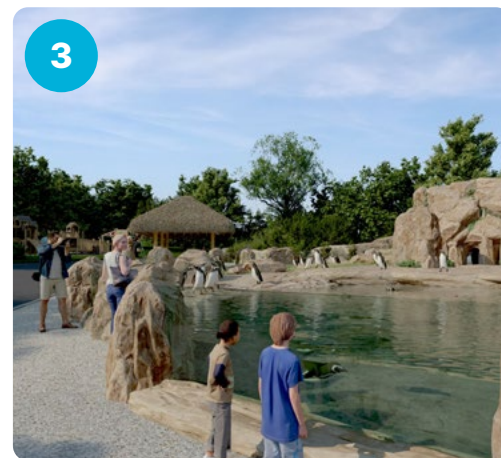
2

Modernizace Městské nemocnice Ostrava

Lokalita: Moravská Ostrava a Přívoz

Investice: 5,2 miliardy korun (bez DPH) (o náklady se patrně rozdělí statutární město Ostrava, Moravskoslezský kraj a Ministerstvo zdravotnictví ČR)

Městská nemocnice Ostrava je tady pro své pacienty už 177 let. V průběhu dlouhého času byla pochopitelně mnohokrát modernizována, přičemž aktuálně stojí před jednou z nejvíce zásadních změn. Čeká ji sjednocení oddělených zdravotnických provozů, zvýšení úrovně komfortu pacientů i personálu a zefektivnění jejího hospodaření. Konečným datem je rok 2036.

3

Pavilon tučňáků v Zoologické zahradě a botanickém parku Ostrava

Lokalita: Slezská Ostrava

Investice: 145,4 milionu korun (bez DPH)

Zoologická zahrada a botanický park je magnetem na místní i přespolní návštěvníky. Jako další z novinek chystá zřízení atraktivního pavilonu tučňáků. Vyrostě tam, kde dříve stály tygří klece, a nabídne skutečně nevšední úroveň podívaně. Tučňáky si zde budeme moci prohlédnout, ať už budou chodit po souši, nebo dovádět pod vodou. Dočkat bychom se měli na podzim 2027.

Rekonstrukce Vodního světa Sareza

Lokalita: Moravská Ostrava a Přívoz
Investice: 82,5 milionu korun

Kdo z Ostravanů by neznal „Čapkárnu“, oblíbené místo, kam v létě proudí davy lidí toužících po zchlazení a odpočinku u vody. Vnitřní část areálu nyní prochází komplexní modernizací, poslední úpravy zde byly provedeny před 15 lety. Přibude kompletně nová bazénová vana z nerezů i nový relaxační prostor. Dojde k zateplení části budovy, střechy i fasády, výměně prosklených ploch nebo úpravě terasy. Úspěšnější bude také provoz. Vše skončí letos na jaře.

Revitalizace Náměstí Republiky

Lokalita: Moravská Ostrava a Přívoz
Investice: 368,3 milionu korun

Frekventovaný uzel veřejné dopravy, který denně využije obrovské množství cestujících, zatím nedělá vlastní podobou čest svému významu. To se však změní! „Frýdlantý“ projdou konverzí v moderní a přívětivý terminál. Úpravy obsáhnou podchody, nástupiště, rampy i okolí. Estetický dojem se nesrovnatelně zlepší, zvýší se míra bezpečnosti, komfortu i plynulosti dopravy. Příjemné překvapení budeme snad již v prosinci 2026.

Porubská „Florida“ jako výstavní veřejný prostor

Lokalita: Poruba
Investice: 90,71 milionu korun

Prostranství u rondelu na Hlavní třídě, kam mnozí z nás chodívali dříve na zmrzlinu, skrývá nevyužitý potenciál. V rámci revitalizace se „na Floridě“ objeví pochozí kruhová terasa, bistro, vkusné toalety, vodní prvky i čerstvě vysazená zeleň. A vrátí se stánek se zmrzlinou... Úhledné místo pro komunitní setkávání si nejspíš začneme užívat letos v létě. Projekt realizuje městský obvod Poruba s finanční participací města Ostravy.

Cyklostezka Mečnikovova, Žákovská

Lokalita: Mariánské Hory a Hulváky
Investice: 48,7 milionu korun

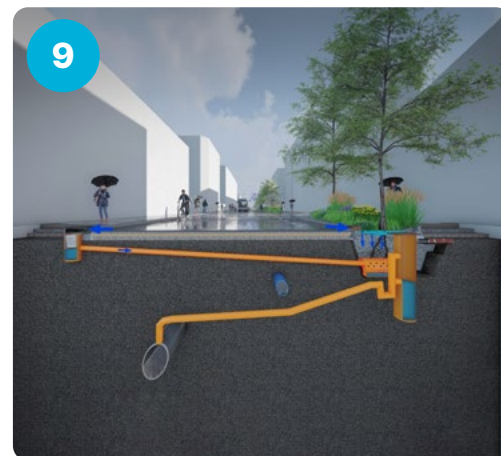
Mezi ulicemi Mečnikovova a Žákovská vznikne cyklostezka, která spojí aktuálně existující trasu M s centrem Ostravy, jakož i dalšími městskými částmi. Půjde o úsek o celkové délce 6,4 kilometru. Díky němu se cyklistická doprava zjednoduší, urychlí a nabude bezpečnější podoby. Po nové cyklostezce bychom se mohli projet letos v květnu.

Krytá střelnice v Plzeňské ulici

Lokalita: Jih
Investice: 180 milionů korun

Proměna někdejší vojenské střelnice z nevhledné a chátrající stavby v moderní sportoviště znovu podtrhne pozici Ostravy coby města sportu. Nová zakrytá střelnice umožní pořádání mezinárodních střeleckých závodů té nejvyšší úrovně, přípravu mladých sportovních střelců nebo poslouží vysoce kvalitnímu policejnímu výcviku. Střelnice bude dostavěna zřejmě počátkem léta 2026.

Rekonstrukce vodovodu a kanalizace a úprava komunikace v ulici Přemyslovců

Lokalita: Mariánské Hory a Hulváky
Investice: 120,5 milionu korun (kanalizace a vodovod), 48,7 milionu korun (úprava komunikace)

Počátkem letošního roku byla dokončena komplexní oprava vodovodní a kanalizační sítě v ulici Přemyslovců. Jejím přínosem byla hlavně vyšší kvalita vody a její nižší ztrátovost. Stavební ruch v oblasti pokračuje úplnou přestavbou zdejší komunikace, včetně úpravy jejího celkového uspořádání. Výslednou podobu uvidíme nejspíš v prosinci letošního roku.

10

Rozšíření a modernizace studentských kolejí Ostravské univerzity

Lokalita: Moravská Ostrava a Přívoz

Investice: 1 miliarda korun

(spolufinancováno Národní rozvojovou bankou, MŠMT, EU, Moravskoslezským krajem a statutárním městem Ostrava)

V místě vysokoškolských kolejí Jana Opletala vzniknou nové ubytovací kapacity. Stržením některých budov a následnou přístavbou koleje získají dalších 633 ubytovacích míst, asi jednou tolik proti dnešku. Splní navíc současné standardy studentského bydlení. Stavět by se mělo začít ještě letos.

11

Nástavba, přístavba a rekonstrukce domova pro seniory Korýtko

Lokalita: Jih

Investice: 630,4 milionu korun

DPS Korýtko prochází naprosto zásadními úpravami již od roku 2022. Dobu jejich trvání prodloužily nezávinné komplikace zapříčiněné hlavně rozparem dokumentace z roku 1979 s faktickým stavem. Veškeré stavební práce by měly být završeny v září 2025. Jejich výsledkem bude konverze budovy ze 60. let v nejmodernější pobytové zařízení pro seniory na území města.

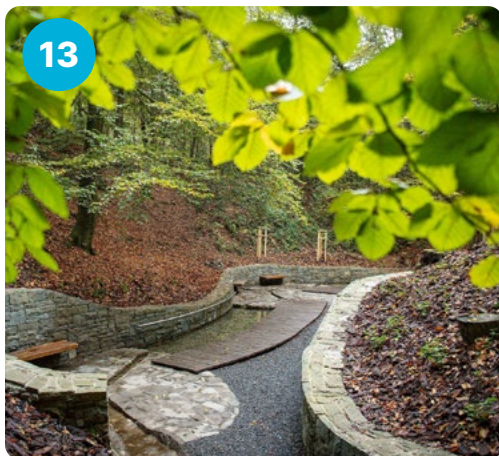
12

Rekonstrukce ústřední pobočky Knihovny města Ostravy

Lokalita: Moravská Ostrava a Přívoz

Investice: 37,1 milionu korun

Centrální budova KMO díky provedené přestavbě získá moderní prostředí pro samotné čtenáře i knihovnický personál. Přibudou interiérové vestavby v podobě tří mezipater v přízemí. Modernizací projde vybavení knihovny, vzniknou odpočinkové zóny i prostory ke studiu. Knihovnu v novém bude patrně možno navštívit v létě 2026.

13

Park nad rybníkem v Bělském lese

Lokalita: Jih

Investice: 24,9 milionu korun

Výstavba nového parku poblíž rybníční plochy v návštěvní oblíbeném lesoparku Bělský les navazuje na již dříve realizovaný projekt Cesta vody. Park nabídne moderní dětská hřiště s nejrůznějšími herními a vodními prvky nebo workoutové hřiště, grilovací plácek, plochu pro pétanque i relaxační louku. Předpokládaným termínem dokončení je letošní červen.

14

Oživení levého břehu Ostravice včetně propojení s Havlíčkovým nábrežím

Lokalita: Moravská Ostrava a Přívoz a Slezská Ostrava

Investice: 64,2 milionu korun

Dva společné projekty jsou pokračováním ztraktivnění území kolem řeky Ostravice z dřívějšíka. Momentálně probíhá druhá fáze úprav. Na jejím konci bude komfortnější prostředí pro chodce i cyklisty, stejně jako další zkrášlení lokality. V místě se zklidní dopravní situace a univerzitní kampus získá propojení s odpočinkovou zónou podél řeky. Hotovo bude pravděpodobně v listopadu 2025.

15

Stavební úpravy Dětského centra Domeček

Lokalita: Jih

Investice: 145 milionů korun

Zařízení poskytující těžce zdravotně znevýhodněným dětem celkovou zdravotní, výchovnou a sociální péči se vyloupne do krásy. Projde rozsáhlou rekonstrukcí, přičemž bude rozšířeno ještě o přístavbu a nástavbu jednoho z objektů. Stavební práce se dotknou taktéž přilehlého prostranství v Rýparově ulici. Děti se z nového Domečku budou těšit asi od prosince 2026.

MS

Kvalita ovzduší se nevídaně zlepšuje

Údaje získané z monitorovací stanice Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě potvrzují, že stav ovzduší ve městě i celém regionu prochází výrazným – až drastickým – zlepšením. Nabyté poznatky dokonce hovoří o roce 2024 jako o jednom z vůbec „nejčistších“ v celé historii měření.

Příčin tohoto pozitivního stavu je povicero.

Mezi ty hlavní zcela určitě patří dlouhé podzimy s relativně vysokými teplotami a naopak zimy bez většího množství extrémně nízkých teplot. Dále pak výměna kotlů, dlouhodobá opatření ve vztahu ke snížení vypouštění emisí a prašnosti nebo výrobní útlum v ostravském závodu hutního gigantu Liberty Steel.

Náměstek primátora Aleš Boháč výsledky měření pochvalně kvitoval a připomenul, že Ostrava nadále usiluje, aby se v ní dýchalo co nejlépe:

Podpis dohody mezi městem Ostrava a společností OKK Koksovny.

Foto: Lukáš Kaboň

„Jestliže bychom chtěli najít ‚zdravější‘ vzduch, museli bychom se přesunout do horských oblastí. Ukázalo se, že provoz ostravského závodu Liberty Steel měl na ovzduší zřetelný vliv, ačkoliv někteří v minulosti tvrdili opak. Způsob, jakým tento provoz skončil, je však trestuhodný. Namísto uzavření mělo dojít k modernizaci a zprovoznění původně plánované hi-tech ocelárny. Zajímalo by mě, zda ti, kteří daný stav svou laxností přivodili, z toho pro sebe vyvodí nějaké důsledky.“ Příkladem vydařeného

ho modernizačního opatření je naopak dohoda ostravského magistrátu se společností OKK Koksovny z letošního února. Na jejím základě dojde k dodatečnému odprášení koksárenských baterií a modernizaci systému hašení koksu.

Statutární město Ostrava ke zlepšení ovzduší přispělo v neposlední řadě podporou kotlíkových dotací, na které od roku 2000 uvolnila 18,2 milionu korun. Dalších 16 milionů vynakládá každoročně na snížení prašnosti v ostravských ulicích. **MS**

V Ostravě už platí vyhláška o nočním klidu

Colours of Ostrava. Foto: Lukáš Kaboň

Zákon stanoví dobu tzv. nočního klidu mezi 22. hodinou večerní a 6. hodinou ranní. Zároveň výslovně umožňuje všem obcím, aby vydáním obecně závazných vyhlášek tuto dobu ve výjimečných případech zkrátily.

Ostrava výjimky uděluje pouze kulturním, sportovním a společenským akcím, které významně přispívají lokálnímu i nadregionálnímu kulturnímu

vyžití, a výrazně tak napomáhají atraktivitě města jak pro jeho obyvatele, tak pro „přespolní“.

„Přestože podpora kulturního vyžití je jednou z dlouhodobých priorit města, při výběru akcí, u nichž zastupitelstvo schvaluje zkrácení doby nočního klidu, je důsledně dbáno na to, aby nedocházelo k nadměrnému zatěžování obyvatel. Seznam kulturních, sportovních a společenských akcí se zkrácenou dobou nočního klidu doporučuje ke schválení specializovaná pracovní skupina, která při posuzování zohledňuje řadu kritérií, jako např. posilování dobrého jména Ostravy jakožto turistické destinace nebo významný přínos pro lokální ekonomiku, zejména v oblastech ubytovacích služeb, restauračních zařízení, dopravy a jiných,“ **zdůvodnila náměstkyne primátora Lucie Baránková Vilamová.**

Zastupitelstvo schválilo novelizaci obecně závazné vyhlášky o nočním klidu ve formě aktualizace přílohy s výčtem výjimečných společenských, kulturních a sportovních akcí v roce 2025, u nichž je vymezená doba nočního klidu kratší. Příloha definuje 44 událostí, kdy se doba nočního klidu zkracuje oproti zákonnému rozmezí. Jde o akce napříč 19 městskými částmi. Jejich počet zhruba odpovídá rozsahu akcí se zkrácenou dobou nočního klidu v předšlých letech. Město vždy přihlíží k tomu, zda jde o akce, které mají v Ostravě tradici nebo jsou spolufinancovány z jeho prostředků.

Meziročně stížností na hluk výrazně ubylo. Je znát, že pořadatelé akcí podnikají příslušná opatření. **RED**

Nadšený muž s těžkými klíči

Kurátor Grossmannovy vily zve všechny zájemce na její prohlídku

V dubnu 2024 se po rozsáhlé a odborně náročné rekonstrukci probudila k novému životu Grossmannova vila, unikátní stavba z 20. let 20. století, která získala zpět svůj někdejší lesk. Tato architektonická perla však není pouze muzejním prostorem, nýbrž také dějištěm mnoha společenských událostí. Nejen o nich jsem si povídal s kurátorem vily, renomovaným historikem a autorem Tomášem Ruskem (1991). Jak moc „žije Grossmannkou“ a jak vnímá její kouzlo v proměnách času?

Hned úvodem položím otázku, která asi napadne každého čtenáře. Jaké to je, mít Grossmannovu vilu za „každodenní“ pracovní prostředí? Ještě se kocháte tou nádherou, nebo už vám přece jen zevšedněla?

Stále se kochám. Vlastně ani nevím, jestli taková práce může někdy zevšednět, ale určitě přiroste k srdci. Člověk si snadno zvykne na pocit domácího prostředí tam, kde jiní přicházejí s obdivem na návštěvu. Už během studií jsem si vysnil kastelánství – tedy správu památkového objektu – jako jednu z možných budoucích profesí. Je to velmi různorodá práce na kulturní památce, kde lze nudu těžko pohledat. Další výhodou je mnohdy rozlehlý park nebo jako v našem případě okrasná zahrada obklopující dům – to je samo o sobě pracovní benefit.

Jste vzděláním historik, už jako student jste získal za svou práci prestižní Cenu Eduarda Beneše. Zajímá mě proto, jaký je význam Grossmannovy vily pro Ostravu z historického hlediska.

Ve 20. letech minulého století to byla největší vilová realizace na Ostravsku, navíc netradičně propojená s kancelářskou budovou a zaměstnaneckými byty. Ve srovnání s ostatními vilami té doby byla pojata nadobytčejně dekorativně a ztělesňovala příběh životního úspěchu Františka Grossmanna. Nutno ovšem poznamenat, že v Ostravě bychom našli mnoho výstavných a architektonicky hodnotných vil. Unikum té Grossmannovy pak spočívá v míře zachovalosti původních exteriérových i interiérových prvků, což v kombinaci s dobovou dokumentací umožnilo objekt zrekonstruovat takřka do původního stavu z roku 1924. Dnes jsme jediná veřejnosti zpřístupněná vila demonstrující každodennost vyšší střední vrstvy ostravské společnosti meziválečné doby.

První republika se vůbec do architektonické podoby Ostravy silně otiskla. Které z tehdejších staveb v našem městě byste označil za své oblíbené?

Odpovím obecněji – mám rád architekturu veřejných staveb 20. let, která odrážela výraznou změnu statusu Ostravy. Z provinčního průmyslového centra Habsburské monarchie se stalo třetí největší město Československé republiky nacházející se v jejím středu. Tato změna významu se propjala do monumentality architektury té doby. Mohl bych jmenovat budovu Nové radnice nebo slavné obchodní domy, ale pro mě tento fenomén v kostce symbolizují bankovní budovy při zastávce Elektra vznikající počátkem 20. let. Zejména pohled na neoklasicistní budovu Živnobanky s navazující kolonádou České banky union se mi vždy líbil – s nadsázkou o téhle části Nádražní ulice hovořím jako o ostravské „Wall Street“. Nedávno jsem měl také možnost navštívit Rütgersův palác (dnes Český rozhlas Ostrava) pocházející z téže doby, ve kterém na mě zapůsobil původní dřevem obložený vstup s točitým schodištěm a vitrážemi.

Dnes se také hodně staví a mnohdy jde o velmi zajímavé projekty. Dá se v tomto najít určitá paralela s předmnichovskou republikou?

Na rozdíl od prvorepublikové Ostravy se ta polistopadová delší dobu vyrovnávala s útlumem těžby a těžkého průmyslu, demolicí budov poškozených poddolováním a stále také zničením původní zástavby v důsledku válečných operací druhé světové války. I proto ze současných projektů kvitují dořešení proluk v srdci Moravské Ostravy, které byly způsobeny bombardováním (Nové Lauby). Pokud bychom chtěli hledat přímé paralely k urbanistickému rozkvětu meziválečné doby, tak projektem nového koncertního sálu se Ostrava hlásí k fenoménu budování staveb formátu odpovídajícímu jejímu velkoměst-

Foto: Jan Vlček

skému statusu. Ve dvacátých letech minulého století byl postaven Dům umění, naše dvacátá léta pak mohou spatřit koncertní budovu středoevropského významu s patřičně upraveným okolím (revitalizace Sadu Dr. Milady Horákové), navíc v sousedství Vily Grossmann.

Zpět ke „Grossmannce“. Víte, že dbáte na to, aby nebyla „jen“ muzejním prostorem, ale také společenským centrem a dějištěm mnoha akcí. Mohl byste zmínit ty nejbližší z nich?

Na vile máme připraven seriál hudebních akcí začínající koncertem filmových melodii v podání manželů Grygarových (piano a housle – 13. března 2025). Od března se také můžete těšit na sérii speciálních prohlídek s hranými scénkami provázenými Petrem Vaňkem nebo na prohlídky noční. Na květen připravujeme zážitkové kulinařské akce a pikniky v zahradách. Ústřední událostí sezóny by pak opět měl být festival umění a humoru Schlaraffia Woche probíhající v srpnu. Každý by si v programu přednášek, koncertů, pikniků a žertovných prohlídek měl přijít na své. Aby návštěvníkům nic neuniklo, doporučujeme sledovat naše stránky (www.vilagrossmann.cz) a sociální sítě Vily Grossmann.

Svému majiteli nakonec vila štěstí nepřinesla, ale přece jen – neláká vás bydlení v této architektonické perle?

Možná je to zvláštní, ale nikdy jsem nad tím takto nepřemýšlel. Požadavky na dispozici domu se od té doby přeci jen změnil, z druhé strany by mi vůbec nevalil stylově „starý“ design nábytku a interiérového dekoru. Kdybych ve vile ale bydlel, už by to nebylo domovní muzeum a já bych si musel hledat novou práci, a tak mi nakonec pozice kurátora s těžkými klíči sedí přeci jen více (smích).

Děkuji za rozhovor. MS

Nové Bazaly - architektonická liga mistrů

Návrat fotbalového Baníku Ostrava, a tím pádem vzkříšení sportovního svatostánku na Bazalech už nabírá jasnějších obrysů. Po kladném výsledku ověřovací studie z loňského roku a vypsání architektonické soutěže za účasti více než 30 architektonických studií došel projekt Nové Bazaly k dalšímu milníku. Rada města na základě jednání příslušné poroty vybrala 10 z nich. Ti teď začnou pracovat na svých návrzích. Jsou mezi nimi renomované ateliéry z České republiky i zahraničí, zkrátka od srdce Evropy až po Brazílii.

„Stavbu Nových Bazalů, u jejichž zrodu nyní stojíme a činíme vše proto, aby se jednalo o další unikát nejen v rámci kraje, ale napříč zeměmi, zanecháme i příštím generacím. Ačkoliv se někomu může stát přípravný proces zdlouhavý, je zapotřebí si uvědomit, že kvalitní architektura do Ostravy patří, je pro město klíčová a my ji podporujeme napříč rozličnými projekty. Právě díky architektonické soutěži můžeme získat nejen originální architektonické řešení stavby, ale autoři musí zohlednit i další podstatné aspekty,

Fanoušci vždy uměli vytvořit na Bazalech atmosféru. Foto: FCB

ekonomikou a udržitelností počínaje, úsporností a možností bezchybného provozu stavby stadionu konče. Architektonická soutěž je sic časově náročnější, odměnou nám všem ale bude výjimečná stavba, která do města přiláká i nefotbalovou veřejnost,“ shrnul ostravský primátor Jan Dohnal.

O vítězný návrh Nových Bazalů se tak utkají následující architektonická studia: Fenwick Iribarren Architects, gmp International GmbH,

IDOM Consulting, Engineering, Architecture, S.A.U. Populous Holdings (v zastoupení Populous Limited), querkraft architekten Ozt gmbh a RAUM +/RAUMKUNST ZT GmbH, Zaha Hadid Limited, JKMM Arkkitechdit Oy a SADAR+VUGA d.o.o., L35 Arquitectos S.L.P., Arup International Projects Limited a RSHP Architects Limited, Studio Perspektiv s.r.o. a OFIS architekti d.o.o. Vítězný návrh bychom mohli znát koncem roku 2025.

MS

Podobu Žofinky určí některý ze tří architektonických ateliérů

Nová ostravská čtvrť Žofinka vznikne na levém břehu Ostravice jižně od Trojhalí a jen nedaleko od centra města. Její podoba vzejde z urbanisticko-architektonické soutěže, kterou pořádá investor, společnost Pod Žofinkou Holding, společně s městem Ostrava. Finále soutěže se zúčastní tři týmy, vybrané na základě návrhů prvního kola.

Svůj koncept územního rozvoje Žofinky představilo během druhého soutěžního workshopu, konaného na ostravské Nové radnici, dohromady sedm architektonických týmů. Předložené návrhy pak jejich zástupci hned na místě konzultovali se soutěžní porotou, jakož i přízvanými odborníky. Následně jednání porotců pak vybralo tři adepty na vypracování finálního návrhu.

„Pro patřičný rozvoj Ostravy je kvalitní architektura klíčová, u takto pro město důležitého projektu je urbanisticko-architektonická soutěž nezastupitelná, neboť přináší mnoho pohledů, variant i možností, jak k řešení lokalitě přistupovat a jak ji lze uchopit. V rámci této soutěže

se sešly velmi inspirativní a zajímavé návrhy, některé byly dokonce velmi odvážné. Lokalitu řešily neotřele a originálně. Mám za to, že do

dalšího kola byly vybrány návrhy, které mohou být pro rozvoj celého města velmi přínosné,“ zhodnotila náměstkyně primátora Lucie Baránková Vilamová.

„Utkají“ se návrhy kanceláře Pavel Hnilička Architects+Planners, sdružení českého Studia Perspektiv se slovenskými Marko & Placemakers a dánským ateliérem ADEPT, který se soutěže účastní s českým atelierem.tečka, krajinářským studiem VEN.KU architekti a studiem ohboi. Cílem soutěže je nalézt optimální urbanistické řešení nové čtvrti a jejího začlenění do stávajícího města, ale také nejlepší architektonický návrh budov první etapy rozvoje území. Podrobnosti na www.zofinka.cz. RED

Ostrava jako architektonická metropole

Už Jan Prokeš, „velký starosta Velké Ostravy“, se před mnoha lety vyjádřil, že Ostrava musí stavět památky architektonické a technické, protože těch historických má pomálu. Stavby z 20. a 30. let minulého století, které mnohdy dodnes krásí naše město, dokazují správnost této úvahy. Současná Ostrava ctí „prokešovskou“ tradici. Architektura je tak pro ni naprosto klíčová.

Skutečností, že v moravskoslezské metropoli jsou realizovány jedinečné návrhy od renomovaných ateliérů, si všímají také za hranicemi České republiky. Připomínáme, že Ostrava je prvním a dosud jediným českým městem, které se umístilo ve finále prestižní mezinárodní soutěže „Cena EU za současnou architekturu – Cena Miese van der Rohe“. Mezi nejužší evropskou elitu ji probojovala přestavba historických jatek v galerii současného umění PLATO.

Architektonické a urbanistické soutěže, které město vyhláší, se týkají jak vzniku zcela

nových staveb, tak rekonstrukcí stávajících, dále revitalizací veřejných prostranství, jako náměstí, ulice nebo parky. Samotné ateliéry projevují o účast značný zájem. Například stadion Nové Bazaly chtělo navrhnout na 30 architektonických studií z celého světa (více na str. 7).

Náměstkyně primátora Lucie Baránková Vilamová k tématu dodává: „*Nezanedbatelná je transparentnost procesu, architektonické soutěže jsou soutěžemi dle zákona o veřejných zakázkách. V procesu příprav soutěže i výběru nejlepšího návrhu jsou zapojeni nezávislí odborníci.*

Kvalitní architektura je pro nás alfou a omegou připravovaných staveb, pokračujeme v rozvoji města a připravujeme řadu přínosných staveb.“

Město chystá další zajímavé urbanisticko-architektonické soutěže jako například na úpravu Cingrova sadu a oblasti Místecké ulice, dále soutěž týkající se Muzea dopravy a Sýpky ve Svinově jako kulturní památky. V chodu jsou soutěže ke zmíněnému stadionu Bazaly, Domu městských služeb a nové čtvrti Žofinka, kterou však neorganizuje město, ale soukromá společnost (podrobněji na str. 7). [MS](#)

Další parkovací místa u porubského Pokladu

Nových 64 parkovacích míst nabízí parkovací dům, který byl dostavěn poblíž Domu kultury Poklad v Ostravě-Porubě. Spolu se 74 místy pro parkování, která skýtá první parkovací dům u domu kultury, znovu posílí kapacitu parkování v Ostravě-Porubě. První dům byl dostavěn v srpnu roku 2022, stavba druhého parkovacího domu v místě započala pak v červenci roku 2023.

Výstavba obou parkovacích domů probíhala s citlivou návazností na předcházející rekonstrukci Domu kultury Poklad. Ten je totiž nemovitou kulturní památkou a zároveň jedinečnou ukázkou architektury 50. let 20. století, včetně dochovaných původních prvků. Od počátku bylo zřejmé, že parkovací objekty musí tuto skutečnost odrážet a jejich vzhled nesmí působit rušivým dojmem.

„*Také druhý parkovací dům splňuje veškeré nároky, které jsme na celý projekt kladli. Jedná se o dvoupatrovou stavbu, kdy obě patra jsou otevřená. Horní patro pak ohraničuje nízká atika, tedy zídka o výšce*

Foto: Lukáš Kaboň

1,1 metru, a nad tuto plochu vystupuje konstrukce krytého schodiště. Objekt pomáhá rozšířit parkovací kapacity u Pokladu a zároveň plně reflektuje památkovou ochranu tohoto kulturního zařízení. Jeho provozovatelem bude opět společnost Ostravské komunikace. I tento parkovací dům je vybaven novým dokonalejším parkovacím systémem, bezlistkovým a bezhotovostním. S instalací zmíněného parkovacího systému do několika objektů ve městě jsme započali v loňském roce,“ pochvaluje si náměstek primátora Břetislav Riger.

Výstavba parkovacího domu si vyžádala náklady ve výši 53,6 milionu korun. Před Pokladem došlo také k celkové revitalizaci jeho okolí. Ta spadala do gesce porubské radnice, která se na finanční stránce věci podílela spolu se statutárním městem Ostrava. [RED](#)

Kriminalita klesá. IZS loni prověřily mimořádné zkoušky

Bezpečnost představuje pro vedení města jednu z priorit. Už od roku 2002 Ostrava finančně přispívá na prevenci kriminality, počínaje rokem 2007 je v běhu projekt Bezpečnější Ostrava, jehož prostřednictvím magistrát informuje o zásadách bezpečného chování. Důležitým prvkem je spolupráce města se složkami Integrovaného záchranného systému (IZS), tedy hasiči, policisty, strážníky a záchranáři. Společně tak všichni vyhodnotili uplynulý rok 2024.

Nejvíce pozitivním zjištěním je dlouhodobé výrazné snížení evidovaných trestných činů. Zatímco v roce 2014 jich evidovali ostravští policisté 15 132, loni se zastavili na čísle 7 949. Loňské měsíce nicméně přinesly složkám IZS ve městě několik „mimořádek“. Tou největší byly bezesporu masivní zářijové povodně. Zkoušku se podařilo zvládnout se ctí, o čemž svědčí mimo jiné fakt, že na rozdíl od velké vody v roce 1997 vodní živel v Ostravě tentokrát nezabíjel. Mimořádné nasazení IZS přišlo také s některými sportovními a kulturními událostmi, především světovým šampionátem v hokeji. Výraznější bezpečnostní obtíže v jejich průběhu nenastaly.

Foto: Jiří Zerzoň

„Neustálé zlepšování bezpečnosti města je naším dlouhodobým cílem. Systematická podpora města různých oblastí záchranného systému nese své ovoce nejen při zvládnání živelních pohrom, havárií či epidemií,“ **bilancoval ostravský primátor Jan Dohnal**. „Povodně byly zátěžovou situací, v níž příslušné složky integrovaného záchranného systému prokázaly vysokou profesionalitu při zásazích, kdy

byl ohrožen život a zdraví lidí i jejich majetek. Znovu využiji i této příležitosti, abych všem zasahujícím za jejich nasazení opětovně poděkoval. Mé poděkování však náleží též všem, kteří se každodenně podílejí na realizaci obvyklých činností integrovaného záchranného systému a pomáhají zajistit město bezpečnější.“

Více na <https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/aktualne/bezpecnejsi-ostava>. **MS**

Dovolme statistikům zjistit „jak jsme na tom“

Český statistický úřad (ČSÚ) provádí až do 22. 6. 2025 každoroční výběrové šetření – tentokrát s názvem Životní podmínky 2025 – jehož cílem je co nejrepresentativněji zmapovat životní úroveň v tuzemských domácnostech. Ostrava coby třetí největší město ČR v něm hraje důležitou roli. Vstřícnost občanů je pro vypovídající hodnotu sebraných dat klíčová.

Smyslem zjišťování je získávat dlouhodobé srovnatelné údaje o sociální a ekonomické situaci obyvatel v celkem 34 evropských zemích. Další cíl spočívá v získání dat pro výpočet ukazatelů peněžní a materiální chudoby.

Šetření se uskuteční na území celé České republiky v 11 326 domácnostech, z nichž se 6 576 zúčastnilo šetření již v předchozích letech. Všechny vybrané domácnosti do něj

byly zahrnuty na základě náhodného výběru provedeného počítačem. Vlastní šetření vykonávají speciálně vyškolení tazatelé. Zahrnuti do něj budou osoby, které mají ve vybraném bytě obvyklé bydliště. Aktivní účast občanů na tomto významném statistickém šetření a jejich ochota spolupracovat s ČSÚ je nesmírně důležitá. Umožní v zájmu nás všech získat řadu důležitých informací o sociální situaci domácností v ČR, které nelze zjistit žádným jiným způsobem.

Terénní pracovníci zapojení do setkání se budou prokazovat oficiálním průkazem tazatele a zároveň průkazem zaměstnance ČSÚ nebo dokladem totožnosti. Totožnost tazatele je možné ověřit na webových stránkách ČSÚ. Ve všech fázích zpracování je zaručena anonymita zjištěných údajů a získaná data jsou důsledně chráněna. Podobu průkazu zaměstnance ČSÚ přikládáme k tomuto článku.

MS

Pomáháme těm, kteří pomáhají

Ostrava letos podpoří 266 projektů v dotačních oblastech sociální péče, protidrogové prevence, podpory osob s handicapem, prevence kriminality a zdravotnictví významnou částkou, jež v součtu přesáhne 115 milionů korun. O této pomoci rozhodli zastupitelé města na svém posledním zasedání.

Kontinuální nárůst potřeby rozšiřování sociálních služeb je ovlivněn především stárnutím populace, ale i složitou situací na trhu práce s dopadem v podobě rostoucích osobních nákladů. Ostrava spolupracuje se stabilní sítí profesionálních poskytovatelů těchto služeb a současně dbá na jejich rozvoj, odrážející potřeby občanů v celém jejich spektru. V roce 2025 plánuje město například navýšit počty pracovníků v terénních i ambulantních sociálních službách o 14,8 úvazku a o 11 lůžek v pobytových službách.

„Významná část finanční podpory města směřuje na pomoc v oblasti sociální péče, kdy celková částka přesahuje 81 milionů korun. Dalších téměř 16 milionů korun je určeno na projekty zaměřené především na podporu zaměstnávání osob s handicapem, ale i další aktivity pro občany se zdravotním znevýhodněním,“ uvedl náměstek primátora Zbyněk Pražák.

„Jednou z hlavních priorit města je prevence rizikového chování u dětí a mládeže. Což je například šikana, požívání alkoholu a jiných návykových látek, sebepoškozování nebo poruchy příjmu potravy. Podporuje-

me také školní metodiky prevence, kteří absolvují výcvik v minimalizaci šikany a práce s agresivním chováním.“

Ve vztahu k výše uvedenému město letos navýšilo finanční částku na podporu projektů prevence kriminality o čtyři miliony korun. Celková podpora na rok 2025 se tedy blíží 10 milionům korun.

Projekty podpořené z rozpočtu města lze najít na webu dotace.ostrava.cz.

RED

Adeпти zubařiny se opět dočkají podpory města

Nedostatek zubních lékařů a s ním spojené výzvy adekvátního zajištění zubní péče představuje problém, kterému se statutární město Ostrava chce „podívat na zoubek“. Právě proto se rozhodlo znovu finančně podpořit výuku plně kvalifikovaných stomatologů na Lékařské fakultě Ostravské univerzity (LFOU). Městští zastupitelé se usnesli, že v období 2025 až 2030 obdrží tamní studijní obor stomatologie finanční dotaci o celkovém objemu 21,7 milionu korun.

Podle městského radního pro zdravotnictví Michala Mariánka budou peníze LFOU poskytnuty v šesti splátkách. „Vzdělávání kvalifikovaných odborníků vyžaduje také značné personální nároky, město proto přispěje na personální zajištění tohoto studijního programu, mzdy odborných asistentů, odměny odborných specialistů z praxe a související náklady celkovou částkou ve výši 21,7 milionu korun. Předchozí dotací se město podílelo na vybudování potřebného základního zázemí, včetně odpovídajících technologií, například pořízení dentálních simulátorů, rentgenů, cvičných zubních souprav, technickém vybavení, stavebních úpravách, nákupu materiálu a přístrojového vybavení.“

Akreditaci oboru zubní lékařství získala LFOU v roce 2023, kdy do prvního ročníku zároveň nastoupilo 20 studentů. Zájem o toto studium narůstá, což je velmi dobrou zprávou. Statutární město Ostrava podporovalo záměr vzdělávat zde nové stomatology již od samotného počátku. V letech 2022 až 2024 pro tento cíl vyčlenilo z rozpočtu 14,3 milionu korun.

„Cílem programu je vychovat kvalifikované odborníky, kteří budou po skončení studia působit v regionu a pomohou zlepšit dostupnost stomatologické péče,“ uzavřel primátor města Ostravy Jan Dohnal. MS

Ostravští akademici získají technologicky unikátní laboratoř

Výstavbu laboratoře, zaměřené na výzkum v oblasti bezpečnosti a stavební efektivnosti energetických celků, chystají odborníci z Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (VŠB-TUO). Ta se stane nadčasovým experimentálním centrem, řadícím se mezi nejvýznamnější zkušebny v Evropě. Takové jako Borås ve Švédsku, Watford ve Velké Británii a Paříž ve Francii.

V plánu je špičkové zkušební zařízení, jež obsáhne v současnosti v Evropě unikátní požární komoru a odsávací zvon. Výjimečná laboratoř bude vystavěna na pozemku města ve Slezské Ostravě, v území areálu bývalých kasáren Hranečník. Zastupitelé města na lednovém zasedání schválili návrh bezúplatného zřízení práva této stavby požární komory VŠB-TUO Ostrava na dobu 99 let. V ideálním případě by měla být stavba dokončena v závěru roku 2027.

„Požární laboratoř rozšíří mezinárodní spolupráci v oblasti vědy a výzkumu, přispěje k transformaci regionu, podpoří ekologické iniciativy ve městě a zvýší jeho bezpečnost. Díky mezinárodní spolupráci umožní přístup k nejnovějším technologiím a poznatkům, což povede k pokrokům v oblasti energetické efektivity i bezpečnosti. Město získá jedinečný projekt, který přiláká také výzkumné pracovníky a zvýší kvalitu vzdělávání studentů

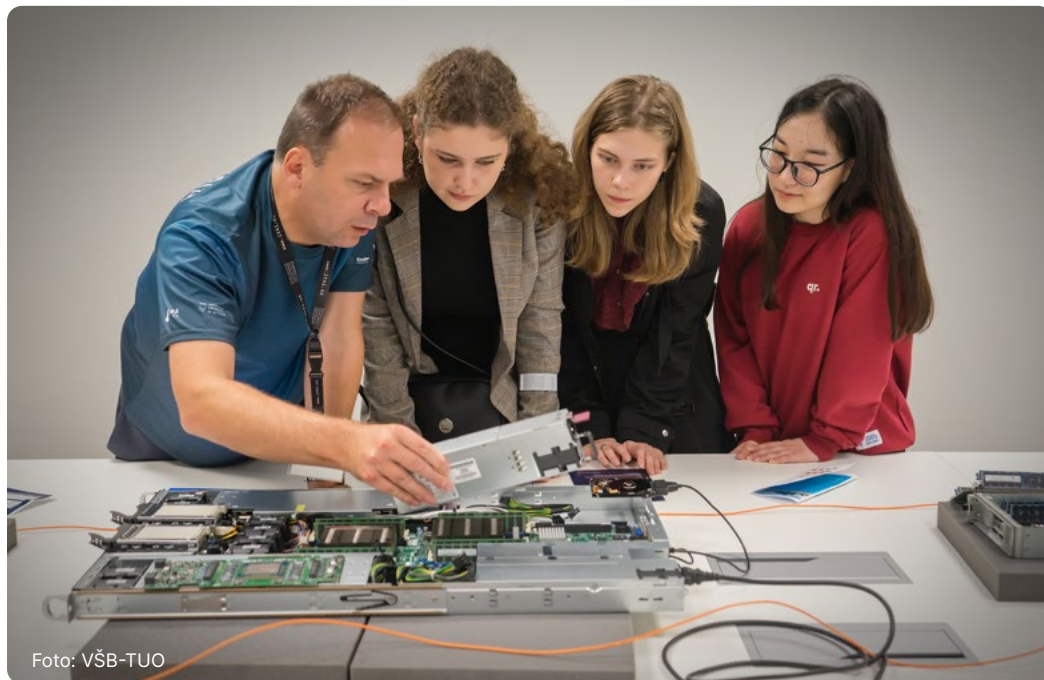

Foto: VŠB-TUO

vysokých škol. Ostrava tak zase nabídne zcela výjimečné výzkumné centrum, které k ní přitáhne pozornost nejen vědců napříč zeměmi,“ přiblížil ostravský primátor Jan Dohnal.

Laboratoř přispěje ke zlepšení bezpečnosti, ale též k rozvoji vědeckých a technologických inovací. Je také důležitá k rozvoji materiálového inženýrství, strojírenství, elektrotechniky,

chemie i nanotechnologií. Nezanedbatelný je rovněž dopad na energetické úspory budov, využití odpadu, efektivnější nakládání s energiemi v regionu, podpora výroby a dodávek obnovitelné energie. Náklady na pořízení si vyžádají přibližně 83 milionů korun, část financování je zajištěna z projektu REFRESH, podporujícího evropskou infrastrukturu pro výzkum a transfer technologií. [RED](#)

Zpozorněte! VŠB-TUO hledá absolventy a absolventky z roku 1975

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (VŠB-TUO) připravuje tradiční a mezi absolventy velmi oblíbenou akci: Zlatou promoce. Tato společenská událost se uskuteční ve dnech 23. a 24. 10. 2025.

Pro rozeslání pozvánek shání univerzita kontakty na absolventy a absolventky tří fakult: Hornicko-geologické, Hutnické a Fakulty strojní ročníku 1975. Pokud jste svá studia ukončili v roce 1975 nebo máte v rodině či mezi svými blízkými a přáteli naše absolventy, kontaktujte VŠB-TUO na e-mailu alumni@vsb.cz.

Zlatá promoce je připomínka promoce po 50 letech od ukončení studia. Univerzita po

Foto: VŠB-TUO

své absolventy připravuje také exkurze do laboratoří v univerzitním kampusu, díky kterým se seznámí s novými trendy ve výuce na jednotlivých fakultách. Tyto exkurze se budou konat ve čtvrtek 23. října, o den později pak proběhne slavnostní ceremoniál s předáváním pamětních diplomů. Setkání absolventi zakončí obědem. V odpoledních hodinách bude odhalena stopa významného absolventa VŠB-TUO na Chodníku slávy před budovou rektorátu. Tentokrát VŠB-TUO odhalí stopu prof. Ing. Jiřího Vidláře, CSc., z Hornicko-geologické fakulty.

Vedení univerzity, její pedagogové, ale i studenti se už v těchto dnech dopředu těší na setkání s absolventy z dřívějších časů. [BU/RED](#)

(Školní) Brána jazyků otevřená...

Kvalitní jazyková vybavenost patří k výhodám, které v případě každého jednotlivce přispívají nejen k dorozumění se v zahraničí, ale napomáhají taktéž širšímu rozhledu a v neposlední řadě mohou zvyšovat konkurenceschopnost dotyčného na pracovním trhu. Město Ostrava proto dlouhodobě podporuje výuku cizích jazyků v mateřinkách i na základních a středních školách.

„V letošním roce skrze ‚Výzvu na podporu cizojazyčné výuky na území statutárního města Ostravy pro školní rok 2025/2026‘ a ‚Program na podporu cizojazyčné výuky na území statutárního města Ostravy pro školní rok 2025/2026‘ vyčlenil magistrát k danému účelu dohromady 9 milionů korun,“ kvantifikovala náměstkyně primátora Andrea Hoffmannová.

O finanční podporu vyplývající z Výzvy mohou žádat příspěvkové organizace zřízené statutárním městem Ostrava nebo jeho městskými obvody, které vykonávají činnost mateřské

školy, základní školy a střední školy částečně v cizím jazyce. Ve školním roce 2025/2026 si mezi sebe za účelem podpory cizojazyčné výuky rozdělí celkem 5,5 milionu korun.

Program byl naopak vytvořen pro mateřské, základní a střední školy, které nejsou zřizovány městem nebo městskými obvody, zároveň však mají sídlo na území Ostravy a splňují další podmínky Programem stanovené. Pro ně je na

školní rok 2025/26 v Programu přichystáno dohromady 3,5 milionu korun.

Lhůta pro podání žádosti k čerpání prostředků je u Výzvy i Programu vymezena totožně, a to obdobím 14.–25. 4. Do výběrového řízení se žadatelé budou přihlašovat prostřednictvím žádosti zveřejněné na webových stránkách statutárního města Ostravy www.ostrava.cz, v sekci „Dotace“, oblast „Vzdělávání“. **MS**

Foto: Jiří Zerzoň

Skřízeň talentů pokračuje dalším ročníkem

Ostrava podporuje nadané studenty takřka tři desítky let. Výjimečné osobnosti, reprezentující své město na mezinárodním poli, jejichž studijní výsledky i praxe výrazně převyšují standard, jsou inspirací pro své okolí a přínosem nejen pro region. Město jim pomáhá od roku 1996. Výjimečným studentům byla udělována stipendia, roku 2021 je nahradil městský program Talent roku.

Talenti roku z dřívějšího ročníku na Nové radnici. Foto: Martin Popelář

Městské zastupitelstvo rozhodlo ve 4. ročníku městského programu Talent roku o udělení ceny a titulu čtveřici studentů. Jedná se o dvě studentky a dva studenty. Doktorand Vysoké školy báňské Pavel Czernek se v rámci doktorského studia zabývá nanotechnologiemi se zaměřením na chemii kompozitních materiálů. Doktorandkou je také Veronika Prieložná z Ostravské univerzity. Ocenění získala za svou práci v oblasti využití pokročilých numerických metod v ekologii. Za kategorii bakalářského a magisterského studia si cenu odnáší Barbora Svobodová. Na Vysoké škole uměleckopřmyslové v Praze se věnuje vytváření nových idejí a podob architektonické praxe. Čtveřici dovršuje Jan Veselský, studující v Brně na Mendelově univerzitě. Jeho doménou je molekulární biologie, mikrobiální ekologie a bioinformatika.

Podle náměstkyně primátora Andrey Hoffmannové chce město být výjimečným studentům jejich pomyslnou oporou: „Osobnosti, které v minulosti Ostrava podpořila v počátcích jejich studentské cesty, figurují mezi uznávanými vědci, umělci i lékaři. Městem ocenění stipendisté v průběhu své profese přispívají k rozvoji specializací, kterým se věnují, a ve svém důsledku jsou přínosem nejen pro město, ale díky svým vědeckým či uměleckým výsledkům i pro společnost v naší zemi a mnohdy sklízí úspěchy i v zahraničí.“

Podrobné informace k programu lze najít na <https://talentova.cz/podporujeme/talent-roku/>. **RED**

Z historie ostravských spolků:

Spolky vojenských vysloužilců

Lenka Rokovská

Spolky vojenských vysloužilců začaly vznikat po vzoru německých spolků na území Čech, Moravy a Slezska na přelomu 60. a 70. let 19. století. Činnost těchto sdružení byla organizována stanovami, vypracovanými v souladu se spolkovým zákonem z 15. listopadu 1867, ve svém názvu mnohdy mívala jména různých vojenských a historických osobností. Ve sbírkách Archivu města Ostravy máme materiály dvou českých vysloužileckých spolků – Spolku vojenských vysloužilců Stará Bělá a okolí a spolku Břetislav, spolek vojenských vysloužilců Mariánské Hory. Z jiných informačních pramenů, jako jsou dobové noviny nebo sbírkové předměty okolních muzeí a archivů, máme potvrzeno, že obdobné spolky fungovaly také např. v Zábřehu nad Odrou, kde měl spolek roku 1910 cca 40 členů a předsedal mu František Zgažar, nebo v Heřmanicích, kde působil Spolek vojenských vysloužilců Radecký, jehož činnost povolila Zemská vláda slezská v Opavě dne 30. 11. 1899.

Hlavním posláním všech spolků byla dobročinná a charitativní činnost, která byla konána ve prospěch členů prostřednictvím různých sbírek, slavností apod. Neméně důležitým bylo udržovat pouto kamarádství mezi členy, přenést ducha vojenské cti na mladou generaci, podporovat se v dobách nouze, zejména při požárech, epidemiích, vyplácet podpory v nemoci svým členům, hradit a zajistit pohřby v případě úmrtí vojenského vysloužilce. Některá z těchto sdružení disponovala vlastním hudebním tělesem, které vystupovalo při slavnostech, pohřbech a jiných významných spolkových událostech. Skoro dvacetičlennou skupinu hudebníků pod vedením kapelníka Čeňka Hradila sestavil mariánskohorský spolek, byla složena z bubeníka, několika houslistů, klarinetisty, flétnisty, trombonisty, mnozí hudebníci hráli na několik hudebních nástrojů.

Spolek v Mariánských Horách

První podnět k ustavení spolku Břetislav, spolek vojenských vysloužilců Mariánské Hory, byl učiněn již 25. 3. 1895 sepsáním žádosti o povolení spolkové činnosti Janem Grmelou (1861–1932), tajemníkem obce Mariánské Hory, který se stal jeho prvním předsedou. Jméno Břetislav nebylo zvoleno náhodně, mělo odkazovat na osobu Břetislava I., vojvodu a markraběte moravského, a jasně poukazovalo na českého ducha spolku. Ustavující valná hromada se konala 20. 8. 1902 za účasti 39 osob. První spolkovou akcí bylo pořádání plesu v sobotu 21. 2. 1903 v místnostech obecního hostince (č. p. 224) „U krále Jiřího

z Poděbrad“ v Mariánských Horách. Nejdůležitější akcí byla slavnost svěcení praporu, která se uskutečnila 4. a 5. 7. 1903. Velkolepá oslava za pečlivě sestaveného programu, s řadou doprovodných akcí a za hojně účasti místních i cizích hostů se zapsala do historie spolku i Mariánských Hor. Dne 26. 12. 1914 na základě usnesení valné hromady spolek přistoupil k c. k. sboru rakouských válečníků a byl přeměněn ve spolek válečnický podléhající ustanovením císařského nařízení ze dne 4. 7. 1914, ř. z. č. 141, pod názvem C. k. spolek válečnický Břetislav v Mariánských Horách. Vzhledem k tomu, že spolek dlouhou dobu nevyvíjel žádnou činnost a také dle spolkových stanov pozbyl v československé republice právního trvání, usnesla se valná hromada konaná dne 29. 2. 1920 o dobrovolném rozchodu spolku.

Antonín Otýpka, obchodník smíšeným zbožím, druhý a zároveň poslední předseda spolku v Mariánských Horách, post zastával v letech 1907–1920

Početný spolek vojenských vysloužilců byl činný také v Michálkovicích, skupinová fotografie členů z roku 1912

Spolek ve Staré Bělé

- 1 Stanovy Spolku vojenských vysloužilců Stará Bělá, sken titulního listu dvojjazyčně psaných stanov, rok 1875
- 2 Přehled vyplacených podpor potřebným členům Spolku vojenských vysloužilců Stará Bělá za léta 1894–1914, sken záznamů z let 1906–1907

Spolek vojenských vysloužilců Stará Bělá a okolí byl založen ke dni 23. 4. 1875, kdy byly místodržitelstvím v Brně schváleny spolkové stanovy ze dne 1. 1. 1875. Členy spolku byly osoby vojenské i civilní ze Staré Bělé, Nové Bělé, Výškovic a Proskovic. Prvním předsedou spolku, kterého členové volili na tři roky a musel být bývalým vojákem, byl Cyril Kokeš, I. místopředsedou Emil Staněk, jednatel a pokladníkem Ludvík Macha. Zánik spolku přišel s válečným rokem 1914. Během I. světové války se část c. k. veteránských spolků přeměnila na c. k. válečnické spolky (K. k. Krieger Vereine). K této přeměně však ve Staré Bělé nedošlo pro nedostatečný počet členů. Členové spolku zvolili dobrovolný rozchod po vydání císařského nařízení o válečnických spolcích, stalo se tak na valné hromadě dne 6. 12. 1914.

Sdíčko se přesouvá do centra a vyhlíží kreativce

Netradiční pop-up expozice Sdíčko, která v Ostravě funguje již od roku 2016, doposud byla spojena pouze s Porubou a s podporou lokálních podnikatelů v různých oborech a konala se jen v sudých letech. Rok 2025 přináší pro Sdíčko zásadní posun – koncept se poprvé přesune do centra Ostravy na Prokešovo náměstí a zaměřen bude výhradně na kulturní a kreativní odvětví. Sdíčko se tak stává platformou pro produktový design, umění, reklamu, fotografii, animaci, herní vývoj a další obory kreativních odvětví, a právě otevírá open call pro prezentaci kreativců!

„Sdíčko letos oživí veřejný prostor přímo před Novou radnicí a od 22. května do 5. června promění modulární kontejnery ve výstavní a prezentační prostory přizpůsobené potřebám kreativců. Každý vystavující dostane možnost prezentovat svou tvorbu jinak než v klasickém tržním formátu – prostřednictvím expozic, interaktivních instalací nebo živých ukázek své práce. Součástí akce bude také bohatý doprovodný program ve formě přednášek, diskusí, workshopů a kulturních vystoupení, které propojí lokální kreativní komunitu, nabídnou inspiraci a vytvoří nové příležitosti pro spolupráci mezi umělci, designéry a odborníky z dalších odvětví,“ představuje letošní koncept náměstkyně primátora pro oblast kultury a strategického rozvoje Lucie Baránková Vilamová.

Tvůrci z oblasti produktového designu, reklamy, ilustrace, filmu, multimédií, animace nebo fotografie se nyní mohou zapojit do open callu prostřednictvím registračního formuláře. Podmínkou účasti je sídlo, bydliště nebo realizované aktivity na území města Ostravy, přičemž výzva je otevřená také místním expatům a zahraničním tvůrcům, pro něž má přihlašovací formulář implementovanou také anglickou jazykovou

mutaci. Uzávěrka přihlášek je 22. 3. 2025. Podrobný program včetně zapojených kreativců bude zveřejněn v průběhu dubna. Další informace o projektu najdete na webu sdilko.cz. **SV**

Hudební Žně v novém termínu

Hudební Žně jsou skvělou příležitostí pro všechny, kteří chtějí objevovat nové hudební zážitky a užít si jedinečnou atmosféru v samotném srdci Poruby. Tento rok se festival uskuteční v sobotu 29. 3. 2025 a jeho návštěvníci se mohou těšit na spojení jazzu, folku, world music, folkloru, vážné hudby, funky, reggae, rocku, popu i elektroniky nadregionálního rozměru.

Těšit se můžete na zahájení festivalu vystoupením kapely Vilém Spilka Quartet, které se v roce 2016 proslavila debutovým albem Podvod s jazzovými remaky písní Honzy Nedvěda. Dále na scénu vstoupí Clarinet Factory, čtyřčlenné hudební těleso s unikátním zvukem, která na scéně již 30 let mistrně propojuje klasickou hudbu s moderními prvky. Čeká vás také Letní kapela, projekt Jaromíra 99, kterého můžete znát z kapel Priessnitz, Umakart nebo Kafka Band. Potěší vás i frontman kapely Tata Bojs Milan Cais s unikátním projektem Gentleman Sound, ve kterém se spojí s hudebním virtuózem Ondřejem Smeykalem. Nebude chybět ani party s dvojicí slovenských DJ's Malalata. Jednou z hlavních výhod letošního festivalu bude možnost zažít všechny koncerty. Hudebníci budou hrát na dvou scénách, což umožní návštěvníkům zažít koncerty bez obav z toho, že by došlo k programovému překrytí. Všechny interpreti a časový harmonogram festivalu najdete na webu hudebnizne.cz, vstupenky můžete zakoupit osobně na pokladně v Pokladu nebo v zábřežském Akordu a samozřejmě také online na webu festivalu. **TZ**

Foto: AMO

Sbírka vzpomínek na ostravská jatka

Městská galerie PLATO vyhlašuje sbírku vzpomínek na bývalá ostravská jatka, která se po rekonstrukci v roce 2022 stala jejím sídlem. Byla by velká škoda neuchovat dávné i nedávné vzpomínky, které k tomuto místu patří, ať už jsou to osobní zážitky, nebo vyprávění vašich rodičů, prarodičů a přátel jak z období provozu jatek, tak následného fungování Technických služeb, z doby chátrání nebo aktivit na záchranu kulturní památky. Může jít o krátké okamžiky, ale i dlouhé příběhy, fotografie či jiné dokumenty a věci. Díky vám bude možné bohatou historii tohoto místa přiblížit dalším generacím. V případě zájmu kontaktujte Janu Adamec Tkáčovou na tel. 727 952 712 nebo e-mailem na jana.adamectkacova@plato-ostrava.cz. [SV](#)

Knižní festival Ostrava

Foto: Jan Král

Šestý ročník ostravského knižního festivalu se uskuteční 21. až 22. 3. na Černé louce a představí vám nejčerstvější knižní novinky i to nejzajímavější z knižní produkce všech žánrů z celé České republiky. V rámci bohatého doprovodného programu se můžete těšit na tematické besedy a přednášky na třech scénách; autorská čtení, autogramiády, křty nových knih a setkání s nejčtenějšími českými autory; workshopy, tvůrčí dílny a herní zónu; odpočinkovou „chill out“ zónu s kavárnou, soutěže a tematické výstavy. Veškeré informace včetně programu najdete na kniznifestival.cz. [SV](#)

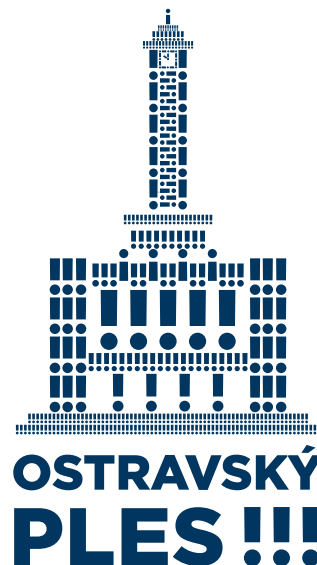
Obor	Akce	Místo konání	Termín
DIVADLO	Florentský slaměný klobouk – premiéra opery	Divadlo Antonína Dvořáka	13. 3.
	Hráči – premiéra	Divadlo Mír	15. 3.
	Krysař – premiéra	Divadlo Petra Bezruče	21. 3.
	Tenkrát v Rusku – premiéra	Komorní scéna Aréna	22. 3.
	Noc divadel	Ostravská divadla	29. 3.
	My děti ze stanice ZOO	BARRÁK Music Club	30. 3.
	Ostravské buchary – přehlídka amatérského činoherního divadla	KD Michálkovice	1.–5. 4.
	Mamma mia! – premiéra muzikálu	Divadlo Jiřího Myrona	3. 4.
	Experis – přehlídka amatérského experimentálního divadla	Studio G	3.–5. 4.
FILM	Tady Vary / I'm still here	Ostravská kina	12. 3.
	Upír Nosferatu – němý film s živým hudebním doprovodem	Kino Luna	21. 3.
	Jeden svět Ostrava 2025	Ostrava (různá místa)	3.–11. 4.
HUDBA	No Name	Klub Rock and Roll Garage	7. 3.
	The Queen Project – Elisabeth Lohninger Band (USA)	Klub Parník	8. 3.
	Uniband contest 2025 – městské kolo Ostrava	BARRÁK Music Club	11. 3.
	Cyklus komorních koncertů / Marie Magdalena Fuxová	Slavnostní sál Divadla Jiřího Myrona	12. 3.
	K-POP party	Klub Fabric	14. 3.
	Coal brickHouse	BrickHouse	15. 3.
	Saca – křest alba & Marjari	KC Provoz	21. 3.
	Hudební žně 2025	Dům kultury Poklad	29. 3.
	Post-hudba	Dock	29. 3.
	Janáčkova filharmonie Ostrava / Mladí sólisté II	Kino Vesmír	3. 4.
Hudební výlety / Hvězdy komorní hudby	Dům kultury Poklad	3. 4.	
LITERATURA	Papír Kniha Děj – workshop pro rodiny s dětmi	PLATO Ostrava	9. 3.
	Knižní festival Ostrava 2025	Černá louka	21.–22. 3.
	Noc s Andersenem 2025 – program pro děti s přespáním	Knihovna města Ostravy (různé pobočky)	28.–29. 3.
VÝSTAVY	Dávid Čerfanský – Where the maps burn	Galerie Dole	25. 2. – 4. 4.
	Umění s industriální duší, 75 let tvorby Lenky Kocierzové pod komínou Ostravy	Slezskoostravský hrad	1. 3. – 30. 4.
	GVUO GEN* / Terezie Foldynová – Darkroom in The Garden and The Garden in The Darkroom	Dům umění	5.–30. 3.
	Komentovaná prohlídka čtyř výstav	PLATO Ostrava	25. 3.
OSTATNÍ	Festival ProTibet	Ostrava (různá místa)	2.–12. 3.
	Mint Market Ostrava	Trojhalí Karolína	8. 3.
	34. Rock and Rollový ples	Klub Rock and Roll Garage	8. 3.
	Reprezentační ples městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz	Imperial Hotel Ostrava	14. 3.
	Ostravský ples	Clarion Congress Hotel Ostrava	21. 3.

Premiéra Ostravského plesu vzbudila zájem veřejnosti

O skutečnosti, že město připravuje na 21. 3. 2025 od 19 hodin v Clarion Congress Hotelu Ostrava historicky 1. ročník Ostravského plesu s charitativním přesahem, jsme informovali v únorové Radnici!!! S potěšením teď můžeme uvést, že chystaná akce vyvolala patřičnou odezvu. Lístky na ples mizely rychlým tempem, takže organizátoři museli pro velký zájem přidat ještě druhý plesový sál, aby se dostalo na všechny. Již nyní je nicméně téměř vyprodáno.

Návštěvníci plesu tak mohli vybírat mezi „hlavním sálem“ a „malým sálem“. V „hlavním sále“ proběhne vlastní plesový program s uměleckými vystoupeními, tombolou a hudbou k tanci i poslechu. Pokud jde o „malý sál“, zde bude zajištěn obrazový i zvukový přenos dění z „hlavního sálu“. Na taneční parket odtud vede „pár kroků“, takže o plesové veselí rozhodně nikdo nepřijde.

Zájem Ostravanů udělal radost i náměstkyni primátora Lucii Baránkové Vilamové: „Potvrdilo se nám, že lidé chtějí, aby město mělo svůj ples. Věřím, že zájemce oslovil také bohatý program. V jeho rámci se představí špičkoví umělci a interpreti z našeho regionu, kteří dohromady obsáhnou záběr od klasické nebo dechové hudby přes současný tanec až po vystoupení kapely Kryštof, která je hlavní hvězdou večera. K atmosféře nepochybně přispěje dvojice karikaturistů, a kdo bude chtít, seznámí se s klíčovými projekty města i jeho obvodů.“

K uspořádání 1. ročníku Ostravského plesu výrazně přispěli jeho partneři, kterým upřímně děkujeme za jejich ochotu a štědrost.

Hlavními partnery plesu jsou:

SATUM CZECH s.r.o.
Pod Žořinkou Holding a.s.
M&M reality holding a.s.
Optima spol. s r.o.
OSTRA GROUP a.s.
CTP Invest, spol. s r.o.
OAMP Holding s.r.o.
Contera Asset Management s.r.o.
Veolia Energie ČR, a.s.

Mezi partnery plesu se řadí:

Ostravské komunikace, a.s.
OZO Ostrava s.r.o.
Sweco a.s.
Repronis s.r.o.

RED

Ples zahrnuje důležitý charitativní rozměr. Kompletní výtěžek z plesové tomboly obdrží Krizové centrum pro děti a rodinu, fungující jako součást Centra sociálních služeb Ostrava. S lístkem do tomboly tak návštěvníci získají nejen šanci na výhru některé z hodnotných cen, ale i dobrý pocit.

Veškeré informace spolu s možností koupě vstupenek jsou dostupné na <https://www.ostravskyples.cz/>. MS

Moravskoslezská metropole se chystá na oslavy 80. výročí svého osvobození

Ostravsko-opavská operace, která po letech válečného strádání přinesla našemu městu svobodu, se zapsala do historie druhé světové války jako jedna z největších vojenských akcí na území Československa. Jen při osvobozovacích bojích na přelomu dubna a května 1945 padlo přes 1 500 rudoarmějců, vojáků 1. československé samostatné tankové brigády a civilistů.

Na statečnost a oběti osvoboditelů Ostrava nezapomíná. Spolu s krajským vojenským velitelstvím, kluby vojenské historie a dalšími partnery připravuje k oslavě výročí pestrý atraktivní program.

Osvobození Ostravy takřkajíc „na vlastní kůži“ zažijeme při programu, který se pro veřejnost koná 26. 4. 2025. Tento den patří velké zábavné a populárně naučné akci na Slezskoostravském hradě. Po celou dobu zde bude k vidění těžká vojenská technika, jakož i mnoho tematických výstavních exponátů, vystavených po celém areálu hradu. Děti jistě ocení program divadélka Ententyky. Pomyslným zlatým hřebem se stane rekonstrukce dobové bitvy s historickou technikou a zbraněmi v bermě řeky Ostravice.

Součástí aktivit k uctění 80. výročí osvobození Ostravy a konce 2. světové války je rovněž nový web <https://osvobozeni.ostrava.cz>. Ten podrobně mapuje pohyby fronty a průběh osvobozovacích bojů. Zároveň nabízí zajímavé informace o jednotlivých armádách, jejich velitelích, výzbroji a výstroji, ale také o pocitech a náladách civilního obyvatelstva.

Ve znamení pietní připomínky osvobození proběhnou dne 30. 4. 2025 hned dvě vzpomínkové akce. První z nich bude ekumenická bohoslužba v kostele sv. Václava, druhou pietní akt u Památníku Rudé armády v Komenského sadech. RED

